



Situering

- Kwalitatieve vroegtijdige zorgplanning = uitdaging
 - Regie bij de cliënt/context
 - Klinische indicaties voor VZP steeds aanwezig
 - Veel actoren
 - Wilsbekwaamheid (begrip/oordeel)
 - Kwaliteit van leven vs. zinvolheid, haalbaarheid leven
 - Diverse juridische kaders
- Kadertekst = inspiratiebron/aanvulling i.f.v. specifieke invulling VZP bij PmH
 - Basis richtlijn
 - Specifieke reflecties: waarden, juridische kaders, ethiek, spiritualiteit



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

3

Wat is vroegtijdige zorgplanning?

- Vrijwillig continu en dynamisch proces van dialoog
 - Ruimte creëren (in zorgplan): ethisch, procesmatig en zorgvuldig; aandacht voor spirituele zorg
 - Cliënt bepaalt ritme, met wie en wanneer
 - Plaats voor naasten, vertrouwenspersoon, bewindvoerder
- Zorgdoelen bespreken en bepalen
- Expliciteren van waarden en voorkeuren toekomstige zorg
 - Concrete zorgafspraken vastleggen
 - Niet verengen tot administratie



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

4

Wat is vroegtijdige zorgplanning?

- VZP ≠ palliatieve zorg
 - Wel vaak een onderdeel
 - Algehele zorg als er geen reactie meer is op genezende behandeling
 - Bij PmH specifieke insteek



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

5

Doelen vroegtijdige zorgplanning

- Respecteren en goed beluisteren keuzes
 - Beperkte cognitieve mogelijkheden
 - Lichamelijke problemen
 - Diverse actoren
 - Psychische problemen
- Goed informeren
 - Beperkte cognitieve mogelijkheden
 - Andere ervaringen van ziek zijn
 - Beperkte wilsbekaamheid
- Levens einde integreren in leven
 - Quid 'chronisch palliatief'



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

6

Doelen vroegtijdige zorgplanning

- Bespreekbaarheid laatste levensperiode
- Kwaliteit van relaties tussen cliënt en zorgactoren
 - Heel veel actoren, coördinatie en synthese
- Beslissingsproces gezondheidszorg verbeteren
 - Wilsbekwaamheid?
- Vertegenwoordiging in naam van laten spreken
- Kwaliteit van leven verbeteren
- Onrust wegnemen



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

7

Ethisch denken binnen vroegtijdige zorgplanning

- Eigen waarden
- Respect, verbondenheid, engagement
- Eigen waarden in dialoog met waarden cliënt en cliëntcontext
- Wat geeft ons zin?
- Wat met overeenstemming?
- Aandacht voor spirituele noden en krachtbronnen cliënt



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

8

Juridische kaders

- Wet op Patiëntenrechten (2002)
 - Informatie, toestemming
 - Wilsverklaringen en niet-behandelingsbeslissingen
 - Figuur vertrouwenspersoon, vertegenwoordiger
- Wet Palliatieve zorg (2016)
- Euthanasiewet (2014)
 - Heel wat dwingende administratieve verplichtingen



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

9

Juridische kaders

- Wet bewindvoering (2018)
 - Figuren bijstand, bewindvoering, vertrouwenspersoon
 - Wet die voor bepaalde pmb heel bepalend is binnen traject VZP
- Decreet rechtspositie minderjarigen (2004)
 - Maximale graduele inspraak minderjarigen



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

10

Stappenplan

- Basis = stappenplan Manu Keirse
- Afgestemd op behoefte van cliënt en omgeving
- Vaste rubriek in ondersteuningsplan
- Ethische reflectie
- Referentiemedewerker VZP
- Toegankelijke info brochure
- Externe expertise (palliatieve netwerken)



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

11

Stappenplan

- Introductie onderwerp
 - Geen aanknopingspunt nodig
 - Bij indicaties zeker gebruiken
 - Informatie brochure= ondersteunend
- Evalueren toekomstverwachtingen
 - Waarden
 - Verwachtingen en wensen
 - Analyse van de wils- en beslissingsbekwaamheid



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

12

Stappenplan

- **Identificeren van zorgdoelen en zorgafspraken**
 - Effectieve keuzes
 - Wettelijk vertegenwoordiger?
 - Wilsverklaringen en niet-behandelingsbeslissing
- **Keuzes noteren, registreren en communicatie naar alle betrokkenen**
 - Vlot toegankelijk voor alle betrokkenen
- **Evalueren: opties herzien en updaten**
 - Levendig houden!



SOLIDAIR

GEËNGAGEERD

RESPECTVOL

VERBINDEND

13